

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 1. Vtilis est cœlestis gloriæ prædicatio, sicut Apostolis retis mißio, ad dexteram, Abisag Daudi, & regni somnia Ioseph.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53012](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53012)

non poterit quia faciem sibi pennas quasi aquila, & volabat in caelum. Cum enim illas videris, nec poteris obuiere, ingens te cruciabit dolor, iisdem te sibi non licere. Ad eas diuitias sursum oculos mentemque erigamus, quas nobis Christus proinat, ostendit, paratas promittit, si eas tantummodo velimus. Porro tales sunt ut dicat Apollolus ad illas conemplandas, requirit Spiritus S. lucem, quae sensus nostros cordaque illuminet. Non cesso gratias agens pro vobis memoriam vestri faciens in orationibus meis: ut Deus Dominus noster Iesu Christi Pater gloria, det vobis spiritum sapientia & reuelationis in agnitione eius: illuminatos oculos cordis vestri, ut sciatis, quae sit spes orationis eius, & quae diuitia gloria hereditatis eius in saeculis. Hanc Spiritus S. gratiam nobis concedi, meritis S. Virginis Mariae humiliter postulemus, eique dicamus. *Aue Maria.*

Eph. 1. 16.

§. I. Virilis est coelestis gloriae praedicationis, sicut Apostolus retis missio ad dexteram, Abisag Dauidi, & regni somnia Ioseph.

Hom. 7. in imp. scilicet. in Matth.

Subtiliter valde perpendit D. Chrysostr. diuina actum sapientiae eligere in praedicatoribus piscatores: volebat enim ut eo modo praedicationis obirent officium, quo piscationis obierit. Ita quoque notatur alij Moysen a Deo electum in ducem populi sui, cum pastor esset ouium. & Dauid in Regem, pascetem patris sui gregem, quo illos admoneret, ut eo se modo gererent in subditorum regimine superiores: quo se gesserant in pascendis gregibus opilio-nes. Id ipsum Christus aperte satis indicauit, cum illos dum vocauerit piscatores, sed etiam dum intenti capiendis piscibus retia sua laxarent:

Matth. 4. 20.

Mittentes retia in mare. Quo illis exposuit, quid ab illis praevaleret, dum ait: Venite post me, & faciam vos fieri piscatores hominum. Deinde ipsis iam electis dum Petrum classis suae primarium offendit piscantem, capta piscium copiosa multitudine, in verbo Christi laxato reti, eidem ait:

Luc. 1. 10.

Ex hoc iam eris homines capiens. Licet autem multis in rebus attendi possit muneris huius cum illo proportio, viam mihi munit, ut materiam nostram exordiamur quam praemanibus habemus, sed quod eidem Apostolorum Principi contigit dum post Christi resurrectionem piscaretur, historiam describit D. Ioannes. Aliis comitibus Apostolis Petrus & Ioannes piscabantur in mari Galilaeae, licet autem saepius retia mississent in mari vacuum tamen semper extraxerunt. Ap-

paret illis Christus gloriosus a mortuis rediuiuus, quibus praecipit: *Mittite in dexteram nauis retia & inuenietis:* Non semper ad sinistram sagenam emittenda, iam vel semel ad dexteram mittite: & inuenietis feliciter. Miserunt, & tantam piscium multitudinem concluderunt, ut totis viribus, sagenam vndis extrahendo admitterentur: *Traxerunt retia in terram, plenum magnis piscibus, centum quinquaginta tribus.* Quo miraculo Christus suos instruxit praedicatorum, animarum piscatores, quid illis incubat agendum.

Ioan. 21. 6.

Dux sunt, (inquit D. Aug.) manus ad quas necesse est sagenam eiciant piscatores animarum, dextera, & sinistra, quas Christus nobis signat concione de extremo iudicio: dextera manus, bona sunt gloriae, beatitudinis, quietisque aeternae: *Delectationes in dextera tua usque in finem.* Sinistra vero, sunt sempiterna supplicia, ignis inextinguibilis, horrenda maledictio, demonum legiones, cruciatus interminabiles. Non semper rete mittendum in sinistram, non semper praedicator, ad peccatorum conversionem, infernales euomat maledictiones, flammam conuolutes, ignes, daemones, poenas ac tormenta, quae Dei manent inimicos, perituros peccatores. Minime. Expediit ut aliquando rete mittat in dexteram, proponat coelestem gloriam, alliciat bonis aeternum duraturis, delinat regno sempiterno, foueat delicias quiete, vi a nunquam terminanda, attrahat gaudium bonorum omnium, quae diligentibus se fideliterque seruientibus Deus praeparauit: utraque manu dextera & sinistra diuini verbi gladio venturum, sicut Aod, de quo S. dagna: *Ecce sibi gladium accipiem.* Et in vitrumque latus rete eiciendum: saepe quippe peccator obduratus, qui minis non terretur, mouetur, ac mollitur blanditiis, promissisque regni caelestis: plurimos quoque inuenies, cum quibus magis proficimus eos amoris indicis delinendo, quam mortis aeternae terrore concutendo. Ad dexteram igitur hodie nobis & cras est rete mittendum, de coelesti gloria instituenda oratio, haec mentis vestrae oculis obicienda: si enim homo pro proprio lucri sit avidus, ut sicut vbi nulla lucri spes affulget, manum non mouet, ita, vbi mercedis aridet emolumentum, fortius ad opus animatur nobis animos suggerat & vires tale bonum, talis gloria, talis hereditas, tale regnum.

Tract. 12. 2. in c. 21. Ioan.

Eph. 1. 16.

Iud. 3. 16.

Epist. 2. ad Nepot.

Optime consultum volebat D. Hieronymus, cuidam adolescenti Nepotiano sui intimi amici Heliodori consobrino, cui intendit argumentum proponere, quod alacriores sanar animos nouaque

nouasque vires in Dei famulatu, proinde consuli aulico: um David sequatur consilium. Iam annis vergeotibus in senium substituit viribus David ac naturali calore deficiente, fegore tabescebat: Applicantur sensu corpori tonenlo panni calidiores, pellibus cooperitur ac stragulis, nec incalefcit quid consili? *Quæramus Domino nostro Rege adolescentulam virginem, pulcherrimam: sanctissimam optimæ complexionis vigoris iuuentis. Quæ stet coram Rege, & foueat eum, dormiatque in sinu suo, & calefaciat Dominum nostrum Regem.* Huic consilio nulla pulchrior, nulla vegetior, aptior nulla Abisag, Sunamitide: illam Regi sociant, illa fouet, corroborat illa corpus senile, emoituum. Apagae lasciuæ vel minima suspicio (cauet D. Hier.) nihil enim quid simile intenderunt, sed nec cogitant quidem Regis consiliani: quimmo tale quid minus honestum, & reliquum confecti corporis calorem extinxisset, sed nec si hoc intenderent. Davidi deerant mulieres, Abigail mulier vegeta, prudens, Bethsabee pulchra, fœcunda.

Ne licetam hic attendas mortuam ô Nepotiane, sed vitæ spiritum, pulchra hæc ac vegeta virgine Abisag figuratum, quæ mirificis suis conditionibus æternæ gloriæ symbolum præferebat. O quam frigidum, contractum, & ex multa malitia cor nostrum languet infirmum scopum attingit, qui illud comparat cisternæ:

Sicut frigidam fecit cisterna aquam suam, sic frigidam fecit malitiam suam. A dñi: ministri consiliani, prædicatores, & Doctores, eius salutis solliciti togas, pelles, lodices applicant, exhortationes, reprehensiones, cantus, Ecclesiæ ceremonias, at tanto congelamus frigore, vt illis minime incaleamus, semper tepidi, semper in Dei languentes amore, eiusque obsequio tabescentes. Quærat virgo pulcherrima, quæ stet coram nobis, nostroque sinu requiescat: *Adolescentulam virginem, quæ stet coram Rege, dormiatque in sinu suo.* Hæc est æterna beatitudo

quàm in figura puellæ pulcherrimæ, ornatissimæ, sponsæ Deus ostendit D. Ioanni: *Veni ostendam tibi sponsam uxorem Agni.* Adello charissime, En virgo pulcherrima, en puella elegantissima, sponsa Agni tunicis ornata polymiis preciosissimis gemmis ad splendorem colluceus, quæ quælo, puella hæc, quam illi gestis ostendere? *Ostendit mihi civitatem Hierusalem &c.* Hierusalem cælestem, sole splendido em, luna pulchriorem, stellis venustiore, immaculatam, sine ruga, sanam, nulla morborum tabe infectam, non debilem, sed omnigeno bonorum

cumulo redundantem. Ioannes, illam contemplare virginem, & tu Christiane, tibi hanc propone adolefcit. Iam, stet coram re, in sinu tuo conquiescat, in pectore tuo dormiat: vt Abisag. Attolle lumen, contemplantur, quæ eius gloria, quæ diuitiæ pulchritudo. Cor tuum, sinum tuum dilata, & tanto bono liberum præbeto ingressum. O quas tibi vires subministrabit, quàm intencio cor tuum calore succendet? quo robore, quo mentis vigore animam confortabit? Si vis suscipere laborem, attende mercedem, ait Diuus Augustinus. Contemplabantur Assyriani milites elegantissimam Iudith, & tantis formæ dotibus absorpti, exclamant: *Quis con- Iud. c. 10. temnas populum H. br. corum, qui tam decoris mulieris habent, vt non pro eis merito pugnare contra Lib. 4. de eos debeamus?* Perdoctè reuoluit D. Cyrill. *Adorat. Alexandrin.* Verba Davidis, quibus Iosephi ad fin. decantat calamitatem. *In seruum venundatus est Ios. ph. humiliauerunt in compedibus pedes eius, 17. ferrum pertransiit animam eius, donec veniret verbum eius.* Promiscat illi Deus per somnium prospera cuncta, dignitatum gradus, patris fratrumque incertam adorationem, præcellum dominium, diuitias immensas. dum rerum euentum, promissis diuinis congruum letus præstolatur, ac sperat anhelus: auersa eum facie fortuna derisit: germani quippe fratres inu dia stimulari in seruum fratrem vendunt viginti argenteis Imaclitis. *In seruum venundatus est Iosephi.* Quis eum dolor afflixit, dum recordatur patri se suo charissimum, eadem, qua fratres, natum libertate, quos patris lacibus attendit exultantes, liberosque, se verò ad extremam redactum seruitutem. Addo, à domini sui vxore ad venerem prouocatus suam conseruauit castitatem, ac pudicitiam dominique sui thorum seruauit immaculatam, Deique iura defendit: eius legum amator: at dum pro tanto munere, & fidelitatis obsequio digna esset mercede laureandus, eius vt vxoris stuprator accusatur, in nerum mittitur, vinculis, catenisque constringitur, vt seruus impudens, domino iniurius, mortis reus conelamatur, excipitur, infamatur. O quanto conficiebatur dolore! *ferrum pertransiit animam eius.* Confossa linguebat anima, corque tremulum mœstitiæ conficebatur acerbissimi luctus clauo, cum hæc mente reuolueret tristissima. Quis ergo eum tot doloribus iactatum roborauit? quis vires cordi contulit luctuoso: quis languentem erexit spiritum? quis animum micore consumptum recreauit? *Eloquium Domini instans.*

THAMI CHIT.

O O a

Promissi

Promissi Diuini meminuit, dum in somnis regnum ei ac eminens ostendit dominium, sub stellarum, ac tritici manipulorum figura, vidit enim solem, lunam, ac stellas, se adorantes, & cum fratribus suis frumenta demetens, vidit ab ipsis ligatos stantemque manipulos coram manipulo suo in terram procedentes. Hoc ei animum excitauit, roborauit, recreauit. Regnum (argumentatur Diuus Cyrillus) in somnis obiectum & visum latua coniectum manipulorum, hoc in eo potuit, vt apud se hæc cogitans tandem illo potiar, tandem liber carceris soluar, ergastulo, his pœnis eripiar, his vinculis lenabor, hæc calumnia innocens exaltabor, regi diuitiis sublimis felixque gloriabor, hæc mihi Deus spondit futura graua omnia illa atque aspera, mente tolerit infracta, animo vitili, allectus ipe futurorum: *Eloquium Domini inflammans eum; Quid non in nobis operabitur regnum, quod nobis proponit spondetque Deus, non regionis Ægypti, sed cælorum, non breui perituro, sed æternum mansurum; regnum prælibatum non in somnis, sed excitato intellectu nostro ac illuminato, non in spicaram manipulis, sed in ipsa persona, vultu, ac corpore Redemptoris; hoc fieri potest o Christiane, quod oblato tibi quatuor assium lucro maria percurras, forâ frequentes, itinera mille periculis obrita peruageris, quod ipse locus gradus honoris eminentioris intuitus, qui vitro fragillior, fumo euanescent inconstanter, tibi noctes adferat infomes, jejunos dies, tempus inquietum ac perturbatum, quod dignitatis umbra imaginariæ in mille te cogat expensas, & cruciatus, quod vilis, fordidus, & in honestus quem intendis, appetitus voluptuarius, tot te curis exedat, desideris exagitet: tales autem diuitiæ, tanta dignitas, inmensa regna, corporis mentisque delicia, te nec accendant, nec vires addant, torpealque abiectus animo, velut alter Esau prophanus. Parus penitem, quod primogenita vendidisset? Illa igitur intueamur.*

Gen. 27.
34.

§. 2. Assumpsit Iesus &c. Ostendit Apostolis gloriam suam, sicut Ezechielis templum, vt populum excitet ad penitentiam.

¶ 4. *Et post dies sex assumpsit Iesus Petrus & Iacobum, & Ioannem, &c.* Liquec omnibus tractatus D. Chrysof. quo inuestigat Christi mentem in hoc transfigurato in mysterio, quâ in *Matth. ipse sensit eam fuisse, vt Apostolorum animos*

excitaret alacrius, ex prædictis etenim paucis ante diebus, animo despondere potuissent. Eos apud Cæsaream Philippi, de Diuina personæ suæ fide interrogauerat, & approbatur Principis Apostolorum conclusio Theologica, *Tu es Christus filius Dei viui.* Illico progreditur vterius, præmonet illos de morte sua, crucis morte ignominiosa ac dolorosa: *Quia oportebat eum multa pati: &c.* quodque qui illum sequi vellet, eiusque fieri discipulus, tolleret crucem suam, propriæ carnis vitæ, eam odiret vt inimicam: crederent fide certa, eius aduentum gloriosum, maiestate splendidum, stiparum Angelis, qui amplissimis esset pœnis remuneraturus obsequentes: *Filius enim hominis uenturus est in gloria, cum Angelis suis, & tunc reddet unicuique, &c.* Ne vero illi obiceretur illud quod olim Ezecheli ab Israelitis. *In longa temporum iſte prophetar. addit, quod ad eiusdem gloriæ spectaculum aliquos ex præsentium numero seligeret qui eius visionis potirentur gaudio, antequam hæc vitæ mortali defangerentur, quibus quam pollicebatur gloriæ speciem spectandam exhiberet. Sunt de hic stantibus qui non gustabunt mortem donec uideant filium hominis in regno suo.* Quia uero Christus ita futurorum dat fidem, vt copiosus excedat promissa, licet hæc in multa tempora potuisset differte visionem, cum pluribus annis adstantes superuixerit, tam festinato tamen hanc eis regni sui concessit visionem, vt non nisi sextiduum interlaberetur. *Et post dies sex assumpsit &c.* q. d. fateor operosum est, ac cum primis arduum, ferre crucem suam, carnem mortificare, flagellis cedere, eius carnis agere, jejuniis macerare, noctes ducere infomes, perpetui persecutiones, patientiam ferare illaxam in duriis impugnationibus: attamen præmium attende, tibi largientium. Ad hoc tres elegit suos Apostolos, Petrum, Iacobum, & Ioannem, quos in montem ducit excelsum, vt regni sui fiant ac gloriæ speculatores, ipsique sint æquibus suæ pandat celsitudinem maiestatis.

Matth. 16.
16.

Ezech. 18
22, 27.

1 Pet. 1.
16.

Hoc D. Petrus his uerbis exposuit. *Non doctas fabulas secuti, nec tam facimus uobis Domini Iesu Christi uirtutem, & presentiam, sed speculatores facti illius magnitudinis.* Speculatores elegit. Rei alicuius speculator ille pœpriedicitur, qui rem attentione considerat singulari, vt eius postmodum reddat rationem, & explanationem. Speculatores illius magnitudinis. Aliud D. Petro non occurrit nomen aptius, quo tantæ celsitudinis gloriæ conuenienter explicet, proinde illo hæc sic denominat: *Illius magnitudinis.* Elegit nos Deus speculato-

